

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 2

10 січня 2013 р.

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 2 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія:

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Тарасенко Н.

Новий склад Кабінету Міністрів: консервативний, стабілізаційний чи реформаторський – прогнози експертів	8
--	----------

Законодавча влада	29
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	35
------------------------------	-----------

Політика	41
-----------------------	-----------

Економіка	45
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	48
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

М. Азаров: питання підготовки до весняно-польових робіт вже зараз стає у центр уваги уряду
(із вступного слова Прем'єр-міністра України М. Азарова на засіданні уряду 9 січня 2013 р.)

Шановні члени Кабінету Міністрів!

Уже за два місяці на півдні України розпочнуться весняно-польові роботи. Тому питання підготовки до них вже зараз стає у центр уваги уряду.

...Умови для осінньої вегетації озимих культур 2012 р. були значно кращі, ніж попереднього року. І снігу на полях зараз достатньо: висота снігового покриву від 9 до 33 сантиметрів.

Під озиминою в країні в цілому понад 8 млн га. За оперативною інформацією, на початок січня сходи озимих зернових культур отримано на 96 % посівних площ. Причому, порівняно з 2011 р., ослаблених посівів утричі менше. Це непоганий показник, який дозволяє сподіватися на гарний врожай.

Проте, не скрізь все добре: в господарствах Автономної Республіки Крим сходи отримані лише на двох третинах засіяних площ, у Луганській області – на 73 % площ. Багато слаборозвинених сходів у Херсонській та Одеській областях. Це сталося через відсутність тут опадів восени. І в господарствах цих же регіонів весняно-польові роботи почнуться раніше за інші. Очевидно, що доля врожаю в цих областях залежить від того, наскільки вдасться в оптимальні агротехнічні строки навесні пересіяти ті площі, де сходи загинули або сильно пошкоджені.

Закладений нами врожай повинен вирішити ключові завдання: повністю забезпечити країну продовольчим зерном, дати достатню кормову базу для подальшого збільшення поголів'я – у першу чергу великої рогатої худоби, і повністю задовольнити експортні контракти.

Тому цілком зрозумілою є посилена увага Кабінету Міністрів до підготовки весняно-польових робіт.

Чого чекають від нас селяни? У першу чергу організованого і доступного ресурсного забезпечення весняно-польових робіт. Усі умови для цього створено. Забезпеченість насінням ярих культур становить 102 % до потреби. Сільгоспвиробники заявили намір поточного року використати мінеральних добрив на 15 % більше, ніж минулого року. І на 10 % більше засобів захисту рослин. Відзначу також той позитивний фактор, що ціни на добрива стабільні: вони знаходяться на рівні початку 2011 і 2012 років.

... Мінагрополітики разом з Мінекономрозвитку уже узгодили графік постачання мінеральних добрив за асортиментом і за регіонами. Необхідно, щоб тепер Мінагрополітики разом з регіональними адміністраціями запровадило щотижневий моніторинг виконання цього графіку, а також було створено механізм гнучкого реагування на умови, які складаються в конкретних регіонах. Треба, щоб матеріально-технічне постачання доходило саме в той час, саме в те місце і саме в тих обсягах, як це потрібно селянам.

Також треба, щоб графік проведення весняно-польових робіт найближчим часом був затверджений у кожній обласній адміністрації. І щоб саме він був «дорожньою картою» для оперативного маневрування необхідними матеріально-технічними ресурсами.

Шановні колеги, позавчора Український гідрометеорологічний центр розповсюдив прогноз зимівлі озимих. Там сказано: «зважаючи на осінній стан посівів, очікувані погодні умови до кінця січня та за умови, що у лютому значних аномалій погоди не буде, потенційний рівень урожайності озимих культур 2013 р. може бути на 20–30 % вищим, ніж у 2012 р.».

Ось який у нас орієнтир на врожай, і треба зробити все можливе, щоб його досягти.

Шановні члени уряду!

До активізації внутрішнього виробництва, розвитку внутрішнього ринку треба підходити з різних сторін. Але на головне місце треба поставити збільшення попиту і доступності вітчизняних товарів для споживача.

Нам треба нарешті нормалізувати ситуацію у внутрішній торгівлі. Я б навіть сказав: цивілізувати ситуацію. Ось чому наш уряд у попередньому складі вперше за часів незалежності серйозно зайнявся цією проблемою. Адже після «Правил радянської торгівлі» жодного системного законодавства про внутрішню торгівлю в Україні не було.

Мінекономрозвитку розробив проект Закону України «Про внутрішню торгівлю». Але він не подолав лобістської протидії та занадто довго пролежав без розгляду в парламенті.

Тому уряд 12 грудня минулого року відкликав цей законопроект, щоб актуалізувати його та узгодити невирішені питання.

Чому цей закон такий важливий, принциповий для нас? Тому що очевидні диспропорції, які склалися в торгівлі, гальмують розвиток внутрішнього ринку і порушують права та інтереси як покупців, так і виробників, і навіть продавців. Особливо представників малого та середнього бізнесу.

Де економічна логіка і справедливість у тому, що виробник, припустимо, товарів щоденного вжитку, термін реалізації яких – лічені дні, чекає на повернення виручки від торгової мережі 60 днів? Як цей виробник може ритмічно і зацікавлено працювати у таких умовах? Додам, що у відношенні доступності кредитних ресурсів цей виробник у гірших умовах, ніж імпортер.

Чому вітчизняний виробник не отримує від торгівлі стимулів і сприяння, як це заведено у цивілізованих країнах? Натомість торгові мережі абсолютно свавільно вимагають від виробника такий собі «бакшиш» у вигляді «плати за маркетингові послуги», за «просування товарів» – а фактично за те, щоб товар тільки з'явився на полицях супермаркетів. У свою чергу, ні ритейлори, ні покупці сьогодні не мають реальних важелів впливу на недобросовісних постачальників.

Чому посадові особи адміністрацій ринків поведуться як «князьки», на власний розсуд вимагаючи «мзду» за оренду, утримання торгових місць, за якісь міфічні додаткові послуги чи інші винагороди? А малих підприємців та найманих працівників тримають безправними, без договорів і трудових угод? А як далі терпіти те, що торгові мережі як правило необгрунтовано

встановлюють торгівельні надбавки від 50 до 100 %, орієнтуючись на ажіотажний попит, а іноді навіть штучно створюють його? Вони ж таким чином скорочують можливості наших громадян, в першу чергу людей з низькими доходами та похилого віку, купувати більше необхідних товарів. Тих товарів, які наші виробники насправді готові постачати за прийнятними цінами.

А скільки може продовжуватись те, що у нас торгівля «перекошена» у бік міста? У містах іде боротьба за ділянки для супермаркетів, а на селі закриваються магазини. Стимулів для розвитку сучасної торгівлі на селі за минулі роки не було створено ніяких.

А якщо відсутня конкуренція, з'являються торговці, котрі селянам пропонують хліб та інші продукти харчування широкого попиту інколи на третину дорожче, ніж в середньому по регіону. І чим далі від великого міста – тим такі товари дорожчі. А при невисоких доходах на селі навіть одна гривня на буханці, кілограмі крупи, цукру чи олії – відчутна втрата для людей.

Ще один аспект. Кожен новостворений квадратний метр в торгових центрах, у середньому 80 % прибутку дає імпортерам (тобто, виробникам з інших країн), і лише 20 % – вітчизняним виробникам. А має бути принаймні паритет.

Ось тільки побіжний погляд на кількість і масштаб хронічних проблем внутрішньої торгівлі.

Настав час їх вирішувати. З вигодою для всіх сторін.

Внутрішня торгівля протягом трьох останніх років не тільки має стабільну позитивну динаміку зростання обсягу роздрібного товарообороту (від 15 до 20 % щорічно). Вона ще й характеризується зростанням чисельності приватних підприємців, які займаються торговельною діяльністю, створенням нових робочих місць, вагомим внеском у формування доданої вартості та бюджетних надходжень.

Це велика і важлива галузь, якій вкрай необхідні прозорі, прогнозовані правила функціонування. Тільки тоді вона поверне інтерес системних інвесторів. А потенціал ще великий, адже до європейських норм – 650 кв. м на 1000 осіб – нам ще

далеко. Тому доопрацювання законопроекту «Про внутрішню торгівлю» треба прискорити і заручитися щодо нього підтримкою громадськості.

Шановні колеги!

У 2012 р. одним з головних пріоритетів Кабінету Міністрів стало впровадження принципів відкритого урядування.

Кабінет Міністрів на доручення Президента України В. Януковича розпочав активну реалізацію міжнародної ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”». Розроблений урядом спільно з громадськістю, український План дій з впровадження Ініціативи визнаний міжнародним комітетом з реалізації Ініціативи одним з кращих. Цю важливу справу необхідно продовжити на належному рівні.

...Минулого року органи виконавчої влади провели понад три тисячі консультацій з громадськістю. Особисто я багато виніс корисного із десятків зустрічей з молодіжними громадськими організаціями, громадськими організаціями та експертами у галузі агропромислового господарства, з питань захисту прав споживачів, провідними українськими економістами, а також головами громадських рад при центральних та місцевих органах виконавчої влади.

Ми також підтримали ініціативу молодіжних активістів і утворили Молодіжну раду при Кабінеті Міністрів України.

Значно активізовано роботу громадських рад, що діють при органах виконавчої влади. Вони створені майже при всіх органах виконавчої влади. При Кабінеті Міністрів створено Раду голів громадських рад при органах виконавчої влади. Вже започатковано традицію зустрічей членів Ради голів громадських рад з керівництвом уряду та з міністрами.

... Врахування думки і порад суспільства – це надійний зворотній зв'язок, який суттєво підвищує ефективність влади та зміцнює довіру до неї (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>).* – 2013. – 9.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Новий склад Кабінету Міністрів: консервативний, стабілізаційний чи реформаторський – прогнози експертів

Наприкінці 2012 р. Президент України В. Янукович здійснив ряд кадрових призначень до нового уряду Прем'єра М. Азарова. Згідно з указами, розміщеними на сайті глави держави 24 грудня, першим віце-прем'єром призначено екс-главу Нацбанку С. Арбузова, віце-прем'єрами – экс-міністра енергетики та вугільної промисловості Ю. Бойка, экс-голову Дніпропетровської ОДА О. Вілкула та экс-голову МЗС К. Грищенка.

Згідно з указом про «Деякі питання забезпечення виконання покладених на Кабінет Міністрів завдань і повноважень», на першого віце-прем'єра С. Арбузова покладено забезпечення виконання завдань і повноважень у сферах аграрної політики та продовольства, економічного розвитку, торгівлі, соціальної політики, фінансів, доходів і зборів. На віце-прем'єра Ю. Бойка – у сферах екології, природних ресурсів, енергетики, вугільної промисловості та промислової політики. На віце-прем'єра О. Вілкула – у сферах інфраструктури, регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Міністром економічного розвитку і торгівлі призначено голову Ради НБУ І. Прасолова, міністром енергетики та вугільної промисловості – экс-главу Мінекології Е. Ставицького, міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства – заступника голови Дніпропетровської ОДА Г. Темника, міністром екології та природних ресурсів – экс-главу Держгеонадр О. Проскуракова.

Гендиректора Державної адміністрації залізничного транспорту України (Укрзалізниця) В. Козака призначено міністром інфраструктури України.

Голова партії «Україна, Вперед!» Н. Королевська очолила Міністерство соціальної політики.

Главою МЗС України Президент призначив депутата фракції Партії регіонів Л. Кожару, очільником Міноборони – депутата-«регіонала» П. Лебедева.

Президент також перепризначив В. Захарченка очільником Міністерства внутрішніх справ, О. Лавриновича – Міністерства юстиції, Р. Богатирьову – главою МОЗ, Ю. Колобова – главою Мінфіну, Д. Табачника – очільником Міністерства освіти, науки, молоді та спорту, М. Присяжнюка – міністром аграрної політики та продовольства України.

Разом із міністрами змінилася і структура уряду. Зокрема, на базі Державної податкової служби і Державної митної служби України створено нове Міністерство доходів і зборів, яке очолив экс-голова ДПС О. Клименко. Прем'єр М. Азаров назвав головною причиною створення Міністерства доходів і зборів необхідність усунення можливостей для ухилення громадян від сплати податків. «Над Міністерством доходів дуже довго роздумували. Те, що назріло об'єднання двох служб – податкової та митної – було очевидно. Необхідно було об'єднати інформаційну базу, в першу чергу, платників податків з тим, щоб усунути всілякі несумлінні можливості для відходу від сплати податків», – відзначив Прем'єр. Також, за словами М. Азарова, нове відомство покликане поліпшити адміністрування в митній і податковій службах.

Водночас ліквідовано Міністерство із питань надзвичайних ситуацій, замість якого на базі МНС і Держінспекції техногенної безпеки створено Держслужбу з надзвичайних ситуацій, главою якої призначено экс-першого заступника глави МНС М. Болотських. До складу Міністерства внутрішніх справ, яке й надалі очолює В. Захарченко, увійшла прикордонна служба.

Указом Президента також було призначено О. Лукаш міністром Кабінету Міністрів. На неї покладено здійснення загального керівництва роботою Секретаріату Кабміну та його керівника, спрямування такої роботи на ефективне забезпечення діяльності Кабміну.

Попри численні версії експертів та журналістів щодо майбутнього уряду, його склад ніхто не зміг спрогнозувати навіть на 50 %. «Партія регіонів не має єдиного політичного центру ухвалення рішень. Той уряд, який запропонував Президент, цей факт підкреслює. Ніхто з експертів не міг спрогнозувати такий склад. Більше того, інсайдери Партії регіонів теж не могли назвати такий Кабмін», – зазначив **керівник корпорації стратегічного планування «Гардарика» К. Матвієнко**.

На його думку, новий склад уряду призначено таким чином, щоб не змінювати загальну політику влади. «Політика цього уряду жодним чином не зміниться. Склад уряду призначено таким чином, щоб зберігати контроль за фінансовими потоками, щоб мати змогу жорстко контролювати підприємницьке середовище. Це якраз уряд консервації, а не реформ», – підкреслив він.

Директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала зазначив, що новий уряд є абсолютно «технократичним». «При цій формі правління, коли міністри не затверджуються Верховною Радою України, коли не представляють свого бачення, вони не можуть називатися політичними фігурами. Це технократи, які призначаються однією людиною, одним розчерком пера. Ніхто з експертів не знав такого варіанта, тому що не можна спрогнозувати, змодельовати психотип однієї людини, яка, керуючись власними ідеями і інтересами, приймає рішення», – сказав експерт. За його словами, цей уряд «підтримуватиме будь-які рішення Президента України».

«Усі спроби сформувати політичний уряд сьогодні не мають перспективи. Напевно, це вже стало традицією для України – уряд не стає квінтесенцією і плодом представницької демократії», – наголосив **голова ради Лабораторії законодавчих ініціатив І. Когут**.

«Насправді, це така собі розширена Адміністрація Президента. У випадку успіху, чи принаймні якоїсь стабільності, Президент візьме всі лаври на себе, у випадку провалів – за це відповідатимуть саме міністри», – вважає експерт. «Чи стане цей уряд стабільним – важко сказати. Очевидно, що він переживе першу ситуацію змін до бюджету і тут багато буде за-

лежати від тих нових служб, нових міністерств, які було створено», – підкреслив він.

Водночас І. Когут зауважив, що нові призначення, та й взагалі характер утворення нового уряду, говорять про обмеження його самостійності. «Кадрова стабільність не буде ознакою цього уряду – це однозначно», – підсумував він.

«Відповідальність за цей уряд має нести не Азаров, а Янукович особисто», – переконаний **політолог С. Таран**. «Призначення в уряді відбуваються не за політичним принципом, навіть не за принципом того, які були результати останніх парламентських виборів, яким є розподіл місць у парламенті. Більше того, навіть не з позиції переговорів у Партії регіонів. Призначаються люди за бажанням Президента», – констатує політолог.

С. Таран зауважив, що навряд чи новий уряд буде реформаторським, мовляв, такі принципи в призначеннях не закладені, не оголошено такої стратегії. «Особливих сподівань на цей уряд не може бути», – наголосив експерт.

Президент Центру системного аналізу і прогнозування Р. Іщенко вважає новопризначений уряд «технічним Кабінетом Міністрів України». «З таким урядом можна вступати в Аляску, у Канаду, в Антарктиду, у Митний союз, у Європейський Союз і в принципі суперечностей не буде. Скаже Президент, що вранці вступаємо в ЄС, а ввечері – у Митний союз, а завтра зранку ми встали і будемо вступати в ЄС, МС, Австралію і відразу всюди. І головне, що кожен міністр скаже, що все це правильно, бо це наймудріше рішення Президента України», – додав він.

В. Янукович кинув виклик опозиції, відзначив **директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов**, коментуючи новий склад Кабінету Міністрів. Політолог переконаний, що в Україні призначено «особистий уряд Януковича й Ахметова». «Новообраний уряд показує, що Янукович формує свою особисту управлінську еліту», – сказав В. Карасьов. На його думку, це своєрідний виклик опозиції. «Янукович хоче показати, що на тлі радикалізму, піару, балаканини його гвардія буде займатися справою. Це особистий Кабмін Януковича і частково Ахметова», – наголосив експерт.

Опозиція за кадровими рокировками у владі також побачила підсилення позицій В. Януковича і близьких до нього людей. **Голова фракції «Батьківщина» А. Яценюк**, коментуючи склад нового уряду, назвав його «урядом ще одного покращення». «Уже були попередники, які “покращили” життя, а тепер прийшли наступники, які так само “покращать”».

На переконання А. Яценюка, з усіх, кого призначено в Кабмін, «можливо двоє, максимум троє підозрюють, що треба робити в уряді». «Усі інші – це просто випадкові люди, які отримали посади в першу чергу через приязні стосунки з оточенням діючого Президента і тих, хто є акціонерами Партії регіонів», – додав політик. «Зрозуміло, що відповідальна за все тільки одна особа – це Президент Янукович», – наголосив він.

З огляду на це, наголосив голова фракції «Батьківщина», очікувати чогось від цього уряду неможливо: «Ми не чекали нічого і від попереднього уряду. Ми будемо сподіватися на те, що вони хоча б внесуть програму дій уряду на наступний рік. Але їхні попередники не робили цього протягом останніх 2,5 років. Тому жодних змін у країні після призначення цього уряду не відбудеться. А зате відбудуться зміни в тих людей, які стали міністрами і віце-прем'єрами. У них точно відбудуться зміни на краще», – зазначив А. Яценюк.

Заступник голови партії «Батьківщина» М. Томенко назвав нинішній склад Кабміну «урядом мрії Януковича». Він вважає, що кандидати підбиралися насамперед з огляду на особисту лояльність і жоден із призначених навіть теоретично не зможе конкурувати із нинішнім Президентом на наступних виборах глави держави в 2015 р.

«Якщо проаналізувати нинішній склад нового уряду, то очевидно, що це уряд, який формувався виключно виходячи з інтересів В. Януковича. Окрім того, це повинні бути не просто надійні за політичними переконаннями урядовці, а передовсім перевірені фінансово-економічними випробуваннями люди. Починаючи з першого віце-прем'єра С. Арбузова, який, зрозуміло, буде реальним керівником, представником Януковича і основним комунікатором з Президентом, і закінчуючи створенням Міністерства доходів і зборів...» – цитує М. Томенка партійний сайт.

«Нинішня структура уряду доводить, що повноваження визначалися під конкретних людей, а не під управлінську “оптимізацію”. Тому можна сказати, що формування саме такого уряду з такою структурою – це повна зупинка розмов про успішну адміністративну реформу урядових структур. Таким чином, Президент отримав свій “уряд мрії Януковича”», – зазначив М. Томенко.

Лідер фракції «Свобода» О. Тягнибок переконаний, що новий склад Кабінету Міністрів нічим не кращий за попередній. «Це просто продовження попереднього уряду Азарова. Тут спрацьовує та формула, згідно з якою від перестановки міністрів нічого абсолютно не зміниться. Уряд Азарова, який був до цього, і який існує сьогодні, – це одне і те ж», – заявив О. Тягнибок.

Політик додав, що не бачить серед міністрів реформаторів, а також наголосив, що основна мета нового уряду – зібрати якнайбільше податків.

Зрозуміти принципи, за якими формувався новий уряд, дуже складно, вважає **колишній міністр фінансів, народний депутат В. Пинзеник**, коментуючи призначення до Кабміну. «Без сумніву інше: принцип формування ефективної, дієздатної команди тут відсутній, а новий склад уряду засмучує і тривожить», – додав він.

Політик уточнив, що йдеться навіть не про персоналії нового складу уряду, їхні освітні, професійні чи моральні якості, а про принципи, правила побудови, дотримання яких при правильному підборі персон дає можливість формувати команду. За його словами, у новому уряді відроджено посади віцепрем'єр-міністрів. У попередньому, за винятком першого віцепрем'єра, їх де-факто не було, бо вони водночас були і міністрами, пояснив В. Пинзеник.

«Спробуйте зараз порахувати кількість відповідальних за економіку. Тепер до них додалися ще й заступники Прем'єра, які дублюватимуть функції міністра чи кількох міністрів. Довго доведеться шукати крайнього», – зазначив В. Пинзеник.

Відродження посади міністра Кабінету Міністрів у цьому уряді, за словами політика, посилює позицію ще одного

уряду в самому уряді – апарату Кабінету Міністрів, завданням якого є обслуговувати діяльність уряду. У цьому контексті В. Пинзеник нагадав про існування ще одного «уряду» – Секретаріату Президента України.

Не залишив поза увагою політик утворення Міністерства доходів і зборів. На його переконання, орган, що здійснює адміністрування податків, не може займатися водночас податковою політикою. За його словами, «це все одно, що працівнику ДАІ дати право самому встановлювати правила дорожнього руху». Утворення такого міністерства, на думку економіста, є також серйозним ударом по фінансовій стійкості країни, по керованості фінансами. «Залишається лише створити міністерство на базі казначейства, а Міністерство фінансів перейменувати у міністерство фінансів без фінансів», – резюмував він.

Політичний експерт Є. Магда відзначив, що нинішній склад Кабміну є найбільшим оновленням уряду за час президентства В. Януковича. За його словами, Кабмін фактично оновлений на 2/3 і представляє з себе «новорічну ялинку». «Азаров, як зірка, ялинку прикрашає, але нічого не вирішує. Ще належить розібратися упродовж найближчого часу, хто на цій ялинці є хто і що з себе представляє», – сказав він.

За словами **політолога К. Бондаренка**, «молоді і жорсткі управлінці, які прийшли в уряд, ментально і за стилем відрізняються від М. Яновича. Йому – 65. Середній вік урядовців – 46 років. Семеро міністрів мають за плечима менше сорока років життя. Він – прихильник жорстких командно-адміністративних методів. Вони – продукт ринкових відносин в економіці, що сформувалися в умовах незалежності. Він дбає про баланси. Вони – молоді вовки, що діють за принципом “мета виправдовує засоби”».

Те, що М. Азаров і члени його нового Кабінету – не одностайні, відомо давно. Між М. Азаровим і С. Арбузовим час від часу виникають суперечності: чи варто запускати верстат для друку купюр, чи варто відпускати гривню у вільне плавання, чи варто йти на зближення з Росією. Тепер ці суперечності точно загостряться, прогнозує експерт. Сформований уряд – це уряд не М. Азарова, а уряд В. Януковича, переконаний він.

Якщо у 2010 р. М. Азаров міг формувати Кабмін і навіть відмовити В. Януковичу в тому, аби надати портфелі деяким людям Президента – О. Кузьмуку, М. Папієву тощо, то цього разу, як зауважує К. Бондаренко, в уряді М. Азарова немає соратників глави уряду. «Якщо подивитися на цей уряд, то виникає запитання “При чому тут Азаров?”, – констатує політолог.

Тож М. Азаров очолив уряд, у якому Прем'єр у найкращому випадку матиме право вето щодо окремих рішень – і не більше. Крім того, діяльність Прем'єра контролюватиме міністр Кабінету Міністрів О. Лукаш, яка в Кабміні буде мати неофіційний статус «вух, очей та рук» Президента. Саме тому уряд переходить на ручне керування.

Утім, влада Прем'єра М. Азарова обмежуватиметься не лише волею Президента В. Януковича, а й першим віце-прем'єром С. Арбузовим, адже основні ресурсні можливості уряду зосередилися в руках групи фінансистів на чолі з С. Арбузовим. До цієї групи також належать О. Клименко, який очолив Міністерство доходів та зборів, і міністр фінансів Ю. Колобов.

«Усередині уряду створюється “фінансовий Кабмін”, який очолять Клименко і Арбузов. Це входить у сильний конфлікт із старокиївською елітою, з Прем'єр-міністром Азаровим, який розраховував, що Президент дасть йому можливість сформувати Кабмін самому, а в результаті до складу уряду ніхто з його близьких друзів не потрапив. Прем'єр ще більше втратив владу, ніж мав раніше. І спосіб його правління призведе до конфлікту з Арбузовим буквально через кілька місяців», – вважає **керівник соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженко.**

Ураховуючи, що на посаду керівника Нацбанку Президент запропонував кандидатуру І. Соркіна (ще одного представника команди С. Арбузова), можна робити висновок, що фінансова система України перебуває під впливом однієї з груп у складі так званої «сім'ї».

Склад уряду говорить про зміцнення позицій «сім'ї Президента» в керуванні державою, зокрема про посилення позицій сина В. Януковича Олександра в керуванні країною, погоджується **керівник Центру прикладних політичних**

досліджень «Пента» В. Фесенко. Водночас експерт зазначив, що структура призначення Президентом В. Януковичем заступників Прем'єр-міністра говорить про збереження балансу сил в оточенні глави держави. «Структура віце-прем'єрів і прізвища говорять про те, що є три стовпи режиму, – наголосив експерт. – Перший стовп – “сім'я”, два інші стовпи – інші бізнес-політичні групи: група Ахметова в обличчі Вілкула та група Фірташа в обличчі Бойка. Така розстановка – реорганізація і збереження балансу сил. “Сім'я” знову таки посилюється, але два інші стовпи зберігають свій вплив», – додав він.

Призначення С. Арбузова першим віце-прем'єром, за оцінками багатьох експертів, у тому числі й В. Фесенка, означає, що через деякий час Україна отримає нового Прем'єр-міністра. «Нинішнє призначення – лише стажування, спрямоване на те, щоб він отримав необхідний досвід роботи в уряді. Бо це досвід ручного керівництва економікою, соціальною сферою. Це істотно інший менеджмент, ніж той, що був у Нацбанку. Плюс – це досвід політичної роботи. Це новий крок посилення впливу “сім'ї”», – пояснив політолог.

За прогнозом В. Фесенка, С. Арбузов стане Прем'єр-міністром вже до кінця першого півріччя 2013 р. Такі висновки, переконаний експерт, можна робити, проаналізувавши попередню кар'єру С. Арбузова, коли перед тим, як його призначили головою Національного банку України, він проходив «стажування» на посаді першого заступника глави НБУ. Прогноз політолога підтверджують також останні висловлювання Прем'єр-міністра М. Азарова. Зокрема, він заявив, що рано чи пізно піде з посади Прем'єра, а в уряді «мають бути люди, готові замінити Прем'єр-міністра». Як сказав М. Азаров в інтерв'ю українським телеканалам, відповідаючи на запитання про свого першого заступника С. Арбузова, він нормально ставиться до цього призначення. «Поганий той перший віце-прем'єр-міністр, який не хоче стати Прем'єр-міністром», – додав М. Азаров про С. Арбузова.

Зі слів М. Азарова, пост першого віце-прем'єр-міністра – це дуже серйозна посада, на якій людина має багато в чому допомагати Прем'єрові у прийнятті рішень і їх реалізації. «Пра-

цюючи на цьому посту, якщо ти хочеш – значить, ти ростеш, якщо ти не хочеш – значить, ти йдеш у нікуди. З цього поста можна або вгору, або донизу йти», – зазначив М. Азаров. На його думку, на посаді першого віце-прем'єра можна набути дуже великого досвіду, що допоможе в подальшій державній службі.

У тому що Прем'єр-міністр М. Азаров буде перебувати у прямій залежності від першого віце-прем'єр-міністра С. Арбузова, не сумнівається екс-виконуючий обов'язки міністра фінансів України І. Уманський. На думку експерта, нинішня ситуація в уряді схожа з тим, що відбувалося, коли В. Янукович був Прем'єр-міністром України, а М. Азаров – віце-прем'єром в його уряді.

«У суспільстві жартома говорили, що це Янукович був “Прем'єр-міністром в уряді Азарова”. Адже у той час, як Янукович був поглинений політичними питаннями, на Азарові лежало все оперативне керування державою. Зараз ситуація може повторитися: у новому складі Кабінету Міністрів М. Азаров може стати Прем'єром в уряді С. Арбузова. Адже саме Арбузов, за фактом, буде очолювати групу з восьми осіб, лояльних до старшого сина Президента О. Януковича. Восьми чоловік, які цілком і повністю будуть формувати економічну політику нового складу Кабміну», – вважає І. Уманський.

На думку фахівця, М. Азарову не вдасться проводити необхідну політику. «У таких умовах проводити свою політику М. Азарову буде дуже непросто – навіть незважаючи на те, що досвіду бюрократичних ігор у нього одного вистачить на всю “молоду команду”, разом узятую. Утім, складно доведеться не тільки йому», – прогнозує І. Уманський.

Натомість **директор Інституту трансформації суспільства О. Соскін** вважає, що С. Арбузов не має навичок, щоб стати першим віце-прем'єром. «Я вважаю, що це надзвичайно хибне і погане призначення, бо Арбузов не був банкіром, а тим паче він абсолютно не готовий виконувати функції першого віце-прем'єра. Це чисто корпоративне призначення. Отже, старший син Януковича, який керує кадровими призначеннями в їх інтересах, призначив його на цю посаду. Це означає фактично злиття усіх фінансів “сім'ї”. Не

треба забувати, що є мама Арбузова, яка керує банком сина Януковича. Це злиття державних фінансів, злиття грошей Національного банку. Тепер Арбузов буде очолювати усе це одноосібно», – вважає економіст.

На думку О. Соскіна, у результаті цього призначення «сім'я» підпорядкує собі і держбюджет. «За своїм фахом Арбузов не відповідає будь-яким сучасним вимогам. Він фактично довів валютно-грошову систему України до краху. Те, що вони ввели обов'язковий 50-відсотковий продаж валюти експортерами, плюс те, що хотіли ввести збір на продаж валюти, – це якраз ознаки військово-командного комунізму, які він втілює в економіку. Він не розуміється на ринкових засадах, не підготовлений ні теоретично, ні практично», – додав експерт.

Експерт вважає, що тепер абсолютно неважливо, хто очолить Нацбанк. «Це буде, по суті, технічна людина, бо Арбузов і його група будуть контролювати Національний банк. Після цього призначення Україна втратила Національний банк як незалежну установу. Тепер ми втрачаємо національну валюту гривню. Бо вона буде повністю підпорядкована інтересам “сім'ї”. Мабуть, вони візьмуть когось із другого ешелону, хто буде обслуговувати їхні інтереси», – припустив О. Соскін.

Під впливом іншої гілки «сім'ї» – групи Ю. Іванющенка – залишився **агропромисловий комплекс**. М. Присяжнюк зберіг міністерське крісло. Останнім часом міністр активізував свою роботу, провівши ряд кадрових перестановок і зламавши «тиху опозицію» до його політики, хоча ще у жовтні 2012 р. деякі експерти говорили про можливість заміни М. Присяжнюка.

Доволі вагомим у новому складі уряду, на противагу до попереднього, є **представництво групи Р. Ахметова**. «Дуже сильно у новому уряді представлено фінансово-промислову групу Ахметова, яка одержала посади, починаючи від Міністерства соціальної політики (Королевська) до залізниць і Вілкула на посаді віце-прем'єра. Це, скоріше, Кабмін Ахметова, а вже не Азарова, не Фірташа. “РосУкрЕнерго” практично не представлено у цьому Кабміні, і той факт, що у Бойка відібрали таку “солодку посаду” з таким величезним ко-

рупційним потенціалом у Міністерстві палива і енергетики, а дали йому малозначущу посаду віце-прем'єра, у якого практично немає повноважень, – це, звичайно, дуже сильний удар», – вважає В. Небоженко.

Один із найближчих соратників Р. Ахметова І. Прасолов очолив Міністерство економічної політики та торгівлі України. Замість Б. Колесникова, Міністерство інфраструктури України очолив В. Козак, який раніше керував Укрзалізницею.

Цікавим у межах цього уряду є тандем О. Вілкул – Г. Темник. О. Вілкул на посаді губернатора Дніпропетровської області продемонстрував неабиякі вольові та менеджерські риси, зумів за короткий час підпорядкувати собі непрості процеси в області, зламавши амбіції окремих лідерів промислово-фінансових груп. В останні роки Дніпропетровщина стала лідером за деякими економічними показниками в Україні, зокрема за рівнем іноземних інвестицій.

О. Вілкул вважається одним з найуспішніших представників групи Р. Ахметова в управлінській сфері. Г. Темник, який нині очолив Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, був заступником О. Вілкула. За наявною інформацією, О. Вілкул довго протривався переходу на роботу в уряд і призначення Г. Темника стало однією з умов, на яких він погодився працювати на посту профільного віце-прем'єра.

Новопризначений віце-прем'єр-міністр окреслив ряд першочергових завдань, які він має наміри виконувати, на прес-конференції у Дніпропетровську. «Це – реалізація ряду інфраструктурних проектів, упровадження сучасних технологій у житлово-комунальне господарство і, звичайно, масштабна реалізація проекту “Доступне житло”», – сказав віце-прем'єр.

За його словами, на новій посаді він спочатку детально вивчить ситуацію в кожній галузі, якою збирається опікуватися, а це насамперед інфраструктура й ЖКГ, а потім візьметься за вирішення існуючих проблем.

«Окремої уваги потребує житлово-комунальне господарство, адже нині триває зима. Я вивчу програми регіонального розвитку кожної області, ми вивчимо кращу зарубіжну

практику, проведемо обмін досвідом між регіонами. В інфраструктурі кожен напрям – залізниця, порти, авіація – буде піддано ретельній ревізії, аби знайти, яким чином збільшити ефективність і використовувати потенціал максимально. У результаті обов'язково за кожним напрямом будуть прийняті програми щодо поліпшення роботи», – підкреслив О. Вілкул.

Між тим експерти не відкидають, що «дніпропетровським» посадовцям у складі нового Кабміну готують роль «цапів-відбувайлів», «роль С. Тігіпка». Політолог А. Золотарьов, зокрема, відзначає, що посаду віце-прем'єра О. Вілкул обійняв не через свої здобутки, а за квотою Р. Ахметова, людиною якого він є, і це крісло для нього може «стати електричним стільцем».

«Він може просто синім полум'ям згоріти на цій посаді політично. Усі ласі шматки віддали “сім'ї” Президента, у них буде на порядок більше можливостей, а у людей Ахметова – на порядок більше відповідальності. Якщо наступного року зростуть тарифи на комунальні послуги, то хтось мусить за це відповідати. Це стане проблемним моментом у подальшій кар'єрі О. Вілкула», – висловив свою думку політичний експерт.

Очевидно, що в команді Р. Ахметова гратиме і Н. Королевська, яку ототожнюють з одним із відгалужень ахметовської групи – «СМАРТ-груп» В. Новинського. Поява в уряді Н. Королевської стала певною несподіванкою. Під час парламентської виборчої кампанії, яка закінчилася для її політичної сили фіаско, лідер партії «Україна – Вперед!» гостро критикувала політику свого нинішнього шефа М. Азарова. Утім, незважаючи на заяви про те, що вона ніколи не працюватиме в уряді М. Азарова, Н. Королевська погодилася обійняти запропоновану посаду міністра соціальної політики, «щоб розділити відповідальність за добробут українців». «”Моя хата скраю, нічого не знаю” – не моє життєве кредо», – запевнила Н. Королевська.

Прем'єр-міністр М. Азаров зазначив, що у Н. Королевської є всі можливості реалізувати свої передвиборні обіцянки у соціальній сфері. Прем'єр також розповів, що порадив Н. Ко-

ролевській провести консультації зі своїм попередником на цій посаді, народним депутатом С. Тігіпком, і уважно поставитися до його напрацювань.

Експерти вважають призначення Н. Королевської міністром соціальної політики України можливістю для неї втриматися у великій політиці. «Призначення Королевської міністром соцполітики – це можливість для неї залишитися на плаву, залишитися у великій політиці. Як вона нею скористається – подивимося далі», – зауважив **директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала.**

Таку думку підтримав і керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко. Однак він відзначив і ризики для Н. Королевської на такій посаді. «Королевська, швидше за все, ще психологічно травмована такою поразкою на виборах. У неї були варіанти обиратися в депутати на решті мажоритарних округів, але за наявності таких пропозицій вона зробила правильний вибір», – зазначив він.

В. Фесенко прогнозує, що Н. Королевська може взяти на себе роль публічного політика в «уряді технократів» та внутрішнього опозиціонера, граючи при цьому самостійну гру. У такій ситуації, за його словами, для неї важливо не повторити помилок свого попередника С. Тігіпка, оскільки соціальна політика є однією з найпроблемніших і найскладніших сфер державної влади.

Народний депутат, член фракції «Батьківщина» М. Томенко, навпаки, вважає, що, увійшовши до складу нового уряду М. Азарова, Н. Королевська поставила під питання свою подальшу політичну кар'єру. «Насправді, я вважаю, що вона зробила велику політичну помилку, тому що майже рік перед виборчою кампанією найбільше критикувала Азарова і Тігіпка, а не критикувала Януковича. Тому потрапивши в команду Азарова, вона попадає вже в такий політичний просак, і тому, я думаю, що вона значною мірою створила проблему для того, що її наступна політична кар'єра буде під питанням», – переконаний М. Томенко.

«Призначення Н. Королевської на посаду міністра свідчить про перехід соціальної політики в сферу рекламних питань

для влади», – зазначив керівник Корпорації стратегічного планування «Гардарика» К. Матвієнко. На його думку, соціальна політика матиме найбільш популістський характер у діяльності уряду.

Це призначення, на думку голови ради Лабораторії законодавчих ініціатив І. Когута, є «урядовою каторгою» для Н. Королевської, бо «витративши величезні ресурси на підтримку на виборах і не отримавши належного результату, сьогодні треба у такий спосіб відпрацювати це», – пояснив він.

Водночас, на думку експерта, таке призначення ще й пов'язане з тим, що посаду голови Мінсоцполітики при В. Януковичу проходять усі «чужі». «В уряді Януковича позиція міністра соціальної політики – це таке чистилище. Через це чистилище проходять всі “не свої”, всі, хто приходить зі сторони. Така доля була у Тігіпка, і така ж, певно, буде доля й у Королевської», – наголосив він.

Політолог В. Карасьов вважає, що Н. Королевська пішла ва-банк, очоливши Мінсоцполітики. «Це ризикований крок, але він може окупитися. Залишати велику політику Королевська не захотіла. Вона змогла повернутися завдяки такому ризикованому, складному, можливо, навіть небезпечному для подальшої політичної кар'єри призначенню. Королевська прийняла виклик. Якщо у неї вийде працювати ефективно, якщо вона проявить себе антикризовим соціальним менеджером, то компенсує поразку на парламентських виборах», – вважає В. Карасьов.

Колишні лобісти компанії «РосУкрЕнерго» значною мірою втратили контроль над паливно-енергетичним комплексом. Хоча Ю. Бойко і призначений віце-прем'єром, що куруватиме ПЕК, однак у віце-прем'єра доволі скромні важелі впливу на галузь. Міністром палива та енергетики призначено близького до «сім'ї» Е. Ставицького, який раніше посідав посаду міністра екології. На вивільнене міністерське крісло прийшов колишній керівник НАК «Надра України» О. Проскураков – талановитий менеджер, людина підкреслено порядна та професійна. О. Проскураков і Е. Ставицький, очевидно, і надалі працюватимуть у тандемі. Натомість група РУЕ в новому Кабміні отримала відверто другорядні позиції.

Цікавою є ситуація в силових структурах. В. Захарченко зберіг свою позицію в Міністерстві внутрішніх справ, повноваження якого тепер будуть розширені – йому підпорядковуватимуться прикордонники та, очевидно, колишнє Міністерство з надзвичайних ситуацій, реорганізоване до рівня Держслужби.

Водночас «групі Фірташа» вдалося провести на пост міністра оборони України П. Лебедева, який, як відомо, є близьким соратником Є. Дмитрієва, одного з найближчих соратників Д. Фірташа з чернівецької епохи, а нині – керівника кримського «Титану».

Розпродаж військового майна та контроль за відповідними фінансовими потоками – такими є головні завдання нового міністра оборони України П. Лебедева, вважають експерти. Водночас у Партії регіонів запевняють, що П. Лебедев будуватиме житло для військовослужбовців та реформуватиме Військово-Морські сили.

Новопризначений міністр за освітою є військовим фінансистом. Залишивши лави Збройних сил, П. Лебедев зайнявся приватним бізнесом і нині є почесним президентом промислово-інвестиційної групи «Інтер Кар Груп». П. Лебедеву нині 50 років, народився він у Росії, в Україні мешкає з 1984 р. Він є успішним бізнесменом. Торік засоби масової інформації оцінювали його активи у понад 57 млн дол. Під час виборчої кампанії цього року П. Лебедев задекларував дохід у понад 36 млн грн.

Новий міністр оборони є жорстким керівником та ефективним менеджером, відзначив депутат від Партії регіонів В. Колесніченко. «Один із профілів його професійної діяльності – це будівництво. Мабуть, це пов'язано з будівництвом житла для військовослужбовців, бо він кілька таких проектів реалізував у Севастополі. І друге, Військово-Морські сили України мають перебудуватися. Не у військовому плані, а в адміністративно-господарському», – наголосив В. Колесніченко.

Утім, навряд чи завдання П. Лебедева на посаді міністра оборони – кардинальні зміни у Збройних силах, відзначив директор військових програм Центру імені Разумкова М. Сунгуровський. Тим більше, що як про військового фахівця про

П. Лебедева не чули ані в армії, ані в експертному середовищі, зауважив експерт.

«Особистість міністра має бути, по-перше, авторитетною, по-друге, відповідати тим завданням, які перед ним ставлять. Якщо ставиться питання реформування Збройних сил, то людина повинна мати уявлення про це. Якщо параметри, передбачені концепцією скорочення Збройних сил збережуться, то буде серйозне скорочення майна та військових містечок, а це все треба реалізувати. Тому йде проста консолідація цих потоків та майна», – зазначив М. Сунгуровський.

У новорічному привітанні новопризначений міністр оборони повідомив, що в новому році армія зазнає докорінних змін. «Буде переглянута структура і система управління Збройними силами та поліпшена система підготовки фахівців, припинений призов на строкову військову службу з одночасним переходом на комплектування армії виключно за контрактом, як це зроблено сьогодні у провідних країнах світу», – зазначив П. Лебедев.

Зовнішньополітичне відомство очолив Л. Кожара. Свого часу він був послом України у Швеції, протягом останніх років відповідав за європейські та американські контакти Партії регіонів. Політолог В. Карасьов вважає таке призначення передбачуваним. «Леонід Кожара був ефективним у роз'ясненні Європі ситуації навколо Тимошенко і Луценка. Він партійна людина, особисто віддана Президенту. Крім того, потрібно враховувати те, що Янукович не зовсім довіряє українській дипломатії», – вважає В. Карасьов.

На його думку, Л. Кожара може змінити підхід до комплектації дипломатичного корпусу, особливо в західному напрямку. «Думаю, гряде дипломатична кадрова революція. Хоча провести зміни новому міністру буде нелегко, оскільки МЗС – дуже закрита консервативна структура», – констатував В. Карасьов.

Експерти переконані, що зовнішня політика України навряд чи зазнає серйозних змін. За словами політолога **Ю. Якименка**, «напрямок зовнішньої політики залежить від Президента, а міністр самостійної ролі не буде відгравати». До того ж, Президент наполягає, щоб Міністерство закордонних справ продовжило політику економізації міжнародних стосунків, розроблену та започатковану К. Грищенком.

На відміну від попереднього уряду, у якому питаннями євроінтеграції займався перший віце-прем'єр, у новому відповідальність за цей стратегічний напрям зовнішньої політики країни не покладено на когось конкретного. «Це означає, що вибір геополітичного вектора буде визначатися не урядом, а на Банковій», – заявив політолог О. Гарань. При цьому в уряді залишився прихильник альтернативного зовнішньополітичного курсу – на інтеграцію в Митний союз Росії, Білорусі та Казахстану – М. Азаров.

Заступник генерального директора Центру ім. Разумкова В. Чалий вважає, що українців має насторожувати той факт, що в новому Кабміні немає жодної людини, здатної комунікувати з Європейським Союзом.

«Мене більше хвилює те, що немає жодного пункту про обов'язки євроінтеграції. Мене хвилює, що немає людини, яка може бути комунікатором із Брюсселем», – підкреслив В. Чалий. За його словами, на відповідну посаду в уряді претендували В. Хорошковський і А. Ключев. «Усі ці люди опинилися поза урядом. Я боюся, щоб цей уряд не став урядом капітуляції», – зазначив експерт.

Водночас українські експерти вважають, що новий склад Кабінету Міністрів демонструє береження балансу в зовнішній політиці між Європейським Союзом і Росією. «Новий склад Кабміну підтверджує, що гра в балансування в зовнішній політиці триває», – сказав **політичний експерт Є. Магда**. Він зазначив, що міністром закордонних справ призначений «більш проросійськи налаштований» Л. Кожара, у той час як колишній міністр закордонних справ К. Грищенко, який відповідав за євроінтеграцію в попередньому Кабміні, призначений віце-прем'єром і «буде безпосереднім начальником Л. Кожари, продовжить займатися європейськими питаннями».

Разом з тим, за словами експерта, перепризначення міністром освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачника є свідченням впливу «російського чинника» в українській політиці.

Підтримав цю думку і **В. Фесенко**. «Те, що Табачник залишився в уряді, демонструє те, що В. Янукович не хоче

дратувати Росію», – сказав експерт. Таке призначення, на думку В. Фесенка, цілком символічне, і Д. Табачник «продовжить відволікати на себе» основну частину критики опозицією Кабміну». До речі, важливим у цьому контексті моментом є те, що К. Грищенко в ролі віце-прем'єра буде координувати не лише зовнішньополітичну діяльність, а й гуманітарний блок, і в цьому плані може стати реальною противагою до лінії, яку намагається провадити Д. Табачник.

Якщо призначення на посаду міністра освіти і науки Д. Табачника було очікуваним, то залишення на своїх постах О. Лавриновича та Р. Богатирьової не прогнозували. Так, О. Лавриновичу пророкували крісло Голови Верховної Ради, потім – голови Центрвиборчкому. На його місце прогнозували А. Портнова. Проте О. Лавринович несподівано залишився в міністерському кріслі.

Що стосується Р. Богатирьової, то їй пророкували місце керівника київської лікарні Охматдиту (за кілька тижнів до перестановок в уряді Р. Богатирьова почала війну з керівництвом цієї установи і зняла багаторічного директора, вступивши при цьому у війну з трудовим колективом).

Можна відзначити ще одну особливість нового уряду: заступниками міністрів призначають переважно їхніх конкурентів (якщо міністр – висуванець «сім'ї», то його перший заступник – майже завжди або представник групи Р. Ахметова, або людина з групи РУЕ). Тобто створюється ситуація керованого конфлікту, третейським суддею в якому майже завжди буде Президент.

Помітним моментом є й те, що три групи впливу не отримали представництва на рівні міністрів. Ідеться про групу «Приват» І. Коломойського, групу А. Портнова і групу О. Єфремова, які варто розглядати як самостійні утворення в орбіті Президента. Очевидно, їх задовольняють інші призначення – зокрема на регіональному рівні.

Перелік завдань, що стоять перед представленим Кабміном очевидний: по-перше, забезпечити економію бюджетних коштів; по-друге, максимально наповнити скарбницю, головним чином, шляхом збирання всіх можливих податків з усіх;

по-третє, сформувати передвиборний фонд В. Януковича напередодні президентських виборів, який має бути задіяний у відчутних для виборця масштабах у 2015 р.; по-четверте, втримати економіку від хаотичного падіння в період кризи.

Для вирішення цих питань уперше за тривалий час в українському уряді сформовано кістяк, який здатен оперативно приймати рішення і має достатні повноваження для їх реалізації. Якщо, звичайно, не йдеться про потребу проводити ці рішення через парламент.

Масштабну ставку на «сімейні» кадри В. Янукович зробив не в останню чергу через ненадійність парламенту. Президент не одержав стабільної та твердої більшості, на кшталт тієї, яку мав у попередньому скликанні. Саме тому В. Янукович побажав мати «залізобетонно» свій Кабмін. Однак це не означає, що його бажання не враховувати інтересів майже всіх інших гравців можна буде компенсувати монолітністю урядових лав.

Наприклад, зазнавши певних втрат у виконавчій владі, група Фірташа яскраво додала в парламенті. С. Тігіпко, який відмовився від усіх постів в уряді й Верховній Раді, очолив внутрішньофракційну групу з 43 депутатів. Хоча вона входить до складу Партії регіонів, назвати її «своєю» В. Янукович навряд чи наважиться. Групу, що стоїть на варті його інтересів, має в парламенті й Р. Ахметов.

Експерти по-різному оцінюють спроможність нового уряду провадити економічні та соціально-правові реформи. **В. Небоженко** не бачить жодних підстав для таких очікувань. «Нинішній склад уряду є лише клубом представників кількох фінансово-політичних груп, які впливають на Президента, і не більше того», – упевнений експерт. Саме тому, на його думку, ще до літа «постане необхідність формування нового уряду, у якому вже не будуть представлені жодні фінансово-промислові групи».

Натомість **В. Фесенко** не виключає спроб нового уряду посилити бюджетну дисципліну, намагання стримати інфляцію та курс гривні і відновити кредитування України з боку МВФ. Водночас експерт побоюється, що політика уряду буде «занадто технократичною», а важливі рішення ухвалюватимуться

виключно з міркувань економічної та фінансової доцільності і без урахування їхніх соціальних та політичних наслідків. «Певні реформи можуть провадитися, але вони будуть пов'язані виключно з бюджетною та фінансовою сферою», – вважає В. Фесенко.

Професор кафедри політології Києво-Могилянської академії **О. Гарань** переконаний, що загалом політика уряду після нових кадрових призначень сильно не зміниться. «Стратегічні підходи, стиль керування – не зміняться. Введення до уряду Арбузова та Вілкула – це лише спроба сказати, що відбувається певне оновлення Кабміну. Адже зараз будуть досить непрості переговори з міжнародними фінансовими інституціями. Януковичу треба показати, що щось змінюється, що приходять нові кадри. Але принципово, думаю, політика уряду буде лишатися такою самою. Це так само буде уряд, у якому практично всі його члени мають великі конфлікти інтересів і так чи інакше задіяні в схемах якщо не корумпованих, то в таких, коли бізнес тісно зрощений із владою», – підкреслив О. Гарань.

Головним завданням цього уряду, на думку **політолога В. Цибулька** є, «по-перше, втримати нову хвилю глобальної кризи, стати певним чином “ударною стіною”, яка витримає тиск нової хвилі глобальної кризи. А потім уже, відповідно, уряд має з цим досвідом починати влаштовувати посткризовий світ».

Про таке завдання, на думку експерта, свідчить велика кількість нових молодих урядовців, які прийшли до Кабміну. «У цьому сенсі наявність багатьох молодих гравців є свідченням того, що метою існування цього уряду є, окрім стримання нової хвилі кризи, орієнтування на посткризовий світ. І головне завдання – визначити, з чим Україна ввійде в той посткризовий світ», – підкреслив він.

В. Цибулько додав, що саме через це «багато автономії у міністрів, вони мають багато прав у реформах, кожний у своїй галузі. І все це підстраховано досвідченими віце-прем'єрами: у кожній галузі є свій віце-прем'єр, який пильнує політику тої чи іншої галузі. Фактично, оперативні управлінські рішення прийматимуться міністрами, політика формуватиметься віце-

прем'єрами, а остаточна політика, звичайно, формується Президентом. Вийшов такий “лишковий пиріг”. Але разом з тим, є достатньо можливостей для реформеного маневру, можливість якого – вибудувувати політику реформ».

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак наголошує на необхідності внесення кандидатур членів делегацій парламенту в міжнародних організаціях. Із відповідним зверненням В. Рибак звернувся до лідерів парламентських фракцій на засіданні Погоджувальної ради.

Зокрема, В. Рибак заявив, що необхідно терміново подати 12 кандидатур відповідно до визначених Комітетом у закордонних справах квот представництва до складу делегації України в Парламентській асамблеї Ради Європи, оскільки 21 січня ц. р. розпочинає роботу перша частина сесії ПАРЕ, а грамоти повноважень членів делегації та їхніх заступників мають бути передані президенту асамблеї не пізніше 14 січня.

Кандидатури народних депутатів також мають бути подані до складу парламентських делегацій України в Парламентських асамблеях: ОБСЄ, Чорноморського економічного співробітництва, СНД, НАТО, Центральноєвропейської ініціативи, ЄврАзЄС, Православ'я, ГУАМ, ЄВРОНЕСТ та в Комітеті з парламентського співробітництва між Україною та ЄС.

Голова Верховної Ради також закликав лідерів фракцій визначитися з представництвом фракцій для формування українських частин у двосторонніх та тристоронніх асамблеях і комісіях Верховної Ради України з парламентами Польщі, Литви, Росії та Білорусі. Кандидатури мають бути невідкладно внесені до комітетів у закордонних справах та з питань європейської інтеграції для затвердження (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 9.01).*

Нині у Верховній Раді України зареєстровано 333 законопроекти та 56 проектів постанов, які передано на розгляд

парламентських комітетів. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Рибак 9 січня на засіданні Погоджувальної ради.

У четвер, 10 січня, пропонується розглянути законопроекти, що їх уже напрацювали комітети, а 11 січня – питання, які комітети розглядатимуть напередодні. Усього до проекту порядку денного включено 21 питання, з них 16 на четвер і п'ять – на п'ятницю. В. Рибак привернув увагу голів комітетів до питання проведення парламентських слухань. «Практика проведення у Верховній Раді України парламентських слухань засвідчує, що такі слухання доцільно проводити лише з глобальних проблем та питань, що об'єднують предмети відання декількох комітетів, – зазначив він. – Слухання з інших питань мають проводитись безпосередньо в комітетах із залученням представників органів державної влади, експертного середовища, науковців, громадських організацій, із залученням телетрансляції та прийняттям Верховною Радою України постанов за результатами таких слухань».

Голова Верховної Ради також наголосив, що головним завданням Погоджувальної ради є розгляд та ухвалення планів законопроектної роботи і пропозицій щодо розкладів пленарних засідань Верховної Ради України. «Тому хочу наголосити і особливо привернути увагу керівників депутатських фракцій, керівників комітетів, що засідання Погоджувальної ради – не місце для виголошення політичних заяв та обговорення політичних питань. Для цього згідно з Регламентом Верховної Ради України відводиться відповідний час на пленарних засіданнях у вівторок та середу кожного пленарного тижня», – сказав В. Рибак (*Урядовий портал (www.ktu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

Під час брифінгу після засідання Погоджувальної ради керівників парламентських фракцій і комітетів Голова Верховної Ради України В. Рибак сказав, що на сьогодні аналіз роботи економічного блоку уряду за 2012 р. ще не завершено. Про це УНН повідомили в прес-службі ПР.

«Що стосується години уряду, то ми ще зберемося з керівниками фракцій і визначимося з цього питання», – зазначив В. Рибак, відповідаючи на запитання щодо найближчого порядку денного роботи парламенту.

Також, відповідаючи на запитання журналістів щодо роботи комітетів ВР, спікер парламенту сказав: «Я направив у комітети близько 390 законодавчих актів. Потрібно їх розглядати, тому ряд комітетів буде працювати і розглядати ці питання. Я думаю, що вже 5 лютого буде достатньо законів, які будуть розглядатися у Верховній Раді».

Як повідомлялося, наступного тижня ряда комітетів Верховної Ради працюватимуть, водночас як депутати підуть на канікули (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 9.01).

Голова Верховної Ради України наголосив, що персональне голосування народних депутатів має бути обов'язковим, передає кореспондент УНН. «Усі з цим згодні, але як голосуватимуть – покаже час», – сказав він, відповідаючи на запитання журналістів. В. Рибак нагадав, що це питання врегульоване регламентними нормами.

В. Рибак заявив також, що не підтримує ідею запровадити певний день для голосування. Він вважає, що ефективною є процедура, коли голосування відбувається після розгляду законопроекту, «бо у вівторок будуть одні депутати, а в четвер, наприклад, інші не знатимуть, за що вони голосують». Голова Верховної Ради підкреслив, що «головним майданчиком для дискусій повинні бути парламентські комітети», тому і журналісти мають долучитися до висвітлення їхньої роботи (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 9.01).

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Калетнік ініціюватиме проведення парламентських слухань щодо ефективності системи зовнішнього незалежного оцінювання.

За його словами, система освіти, яка існувала раніше, була ефективнішою, «адже підготовка до вступних іспитів стимулювала молодь обирати і здобувати глибокі знання з конкретної професії, замість того, щоб шукати в Інтернеті відповіді на цьогорічні тести і намагатись завчити їх напам'ять». «Серед основних скарг школярів – складність запитань у тестах і неоднозначність відповідей на них. Через це не всі учні, які протягом року навчалися на відмінно, успішно складають ЗНО», – сказав І. Калетнік. Він додав, що проведення зовнішнього незалежного оцінювання в сільській місцевості часто викликає зайві витрати в майбутніх абітурієнтів. «Щоб скласти тести із спеціальних предметів, таких як фізика чи біологія, сільським школярам доводиться їхати здавати одну дисципліну в один райцентр, другу – в інший. Це не лише створює додаткові незручності, а й потребує додаткових матеріальних витрат», – наголосив перший заступник Голови ВР (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 9.01*).

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проєкт закону про схвалення рішення Президента України про направлення національного контингенту для участі України в Операції ООН у Кот-д'Івуарі та транскордонних операціях у рамках міжмісійного співробітництва між Місією ООН у Ліберії та Операцією ООН у Кот-д'Івуарі.

Законопроектом (реєстр. № 1192), який визначено главою держави як невідкладний для позачергового розгляду парламентом, пропонується схвалити рішення Президента України про направлення національного контингенту з числа національного контингенту, який діє у складі Місії ООН у Ліберії, для участі України в Операції ООН у Кот-д'Івуарі та транскордонних операціях у рамках міжмісійного співробітництва між Місією ООН у Ліберії та Операцією ООН у Кот-д'Івуарі у строки, що визначаються Радою Безпеки ООН.

Згідно з проектом, фінансування відповідних витрат, пов'язаних з участю України в Операції ООН у Кот-д'Івуарі, здійснюватиметься за рахунок коштів Державного бюджету України з подальшим їх відшкодуванням Організацією Об'єднаних Націй. Голова комітету В. Литвин наголосив на важливості разом зі здійсненням миротворчої діяльності активно просувати економічні інтереси України в країнах, де перебувають українські миротворці. Члени комітету більшістю голосів підтримали рішення рекомендувати парламенту прийняти законопроект за основу та в цілому з урахуванням висловлених пропозицій (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування рекомендує парламенту ухвалити ряд постанов про призначення позачергових виборів 72-х сільських, селищних, міських голів у зв'язку з достроковим припиненням їхніх повноважень.

Голова комітету Д. Жванія під час засідання повідомив, що підстави дострокового припинення повноважень цих сільських, селищних, міських голів такі: у зв'язку із зверненням з особистою заявою до відповідної ради про складання повноважень голови – 52 випадки, у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо голови або набранням законної сили рішенням суду про притягнення голови до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення – вісім випадків, у зв'язку зі смертю голови – 11 випадків, за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом таємного голосування не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради – один випадок.

За наслідками обговорення комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України призначити позачергові вибори окремих сільських, селищних, міських голів на неділю, 17 березня, 2013 р. та прийняти проекти постанов про призначення позачергових виборів (*Офіційний портал Верховної Ради України (http://iportal.rada.gov.ua)*). – 2013. – 8.01).

Фракція УДАР в Верховній Раді вимагає звіту Прем'єр-міністра Н. Азарова про результати діяльності уряду в 2012 році. Про це повідомляє прес-служба партії. УДАР настає, щоб про всі дії Кабінету та їх наслідки Прем'єр прочитався 11 січня в день уряду в парламенті.

Також в фракції пропонують після звіту Прем'єра чути лідерів соціально-економічного блоку уряду про те, що Кабінет Міністрів планує робити для виходу з нинішньої соціально-економічної ситуації в країні. Тому УДАР хоче чути про антикризові плани від першого віце-прем'єра С. Арбузова, міністра доходів і зборів А. Клименко, міністра фінансів Ю. Колобова і міністра соціальної політики Н. Королевської.

«Фракція УДАР, реалізуючи свою програму, виступає з рядом пріоритетних ініціатив для вирішення економічної і соціальної ситуації в Україні, яка наближається до пропасти. В частині, депутати фракції подали законопроект про зниження ставки єдиного соціального внеску, що стане одним з факторів виведення з тіні малого і середнього бізнесу в Україні. Також УДАР всією фракцією представив проект закону про скасування більшості депутатських пільг», – заявили в фракції.

Також в УДАРе розробили законопроект про єдині принципи нарахування пенсій в Україні. Згідно проекту, Президент, народні депутати і члени Кабінету будуть отримувати пенсії на загальних умовах, як і всі пенсіонери в країні.

УДАР вимагає безстороннього розгляду цих питань Верховною Радою України (*МинПром – інформація бізнес-класу (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.01*).

Фракція ВО «Батьківщина» вимагає звіту у ВР представників Генпрокуратури та пенітенціарної служби щодо умов утримання Ю. Тимошенко. Про це заявив нардеп С. Сас на Погоджувальній раді парламентських комітетів і фракцій. С. Сас наголосив, що права Ю. Тимошенко в ув'яз-

ненні систематично порушуються. Також опозиція вимагає розглянути законопроект № 1099 «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексу України з метою забезпечення міжнародно-правових зобов'язань України», що передбачає пом'якшення покарання за статтями, за якими засуджено Ю. Тимошенко (*Укринформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 9.01).

Народні депутати України від КПУ П. Симоненко, В. Матвеев та С. Кілінкаров пропонують парламенту запровадити мораторій на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та спожиті в побуті природний газ і електроенергію до погашення заборгованості із виплат заробітної плати. Про це йдеться у проекті закону № 1055 «Про першочергові заходи щодо запобігання підвищенню цін і тарифів на житлово-комунальні послуги», передає УНН.

Також законопроектом пропонується до повного погашення боргів держави перед населенням заборонити нараховувати за розрахунками з 1 січня 2013 р. та стягувати з українців пеню за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги. У пояснювальній записці народні депутати наголосили, що зазначений законопроект спрямований на посилення соціального захисту, насамперед найбільш незахищених верств населення, зокрема, ветеранів Великої Вітчизняної війни, пенсіонерів, інвалідів, багатодітних сімей тощо (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 9.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Янукович пропонує Верховній Раді назначити І. Соркіна главою Національного банку. Об этом говорится в проекте постановления № 1219, зареєстрованом в Верховній Раді 9 январа.

Текст проекта постановления на сайте парламента пока отсутствует.

И. Соркин родился 3 марта 1967 г., с июля 2010 г. занимает должность замглавы НБУ. До этого он был начальником отдела банковского надзора в Донецком территориальном управлении НБУ. Более детальной биографической информации НБУ пока не предоставляет. По данным издания «Независимое бюро новостей», отец поддерживаемого Президентом В. Януковичем кандидата на должность главы Нацбанка Украины И. Соркина В. Соркин работает в российском «Газпроме». Соответствующие данные указаны на официальном сайте российского газового монополиста.

Соркин-старший занимает должность первого заместителя начальника Департамента по инвестициям и строительству российского ОАО «Газпром». На этой должности отец украинского банкира работает с 2010 г., а с 2007–2010 гг. он занимал должность заместителя начальника Департамента инвестиций и строительства ОАО «Газпром» (*Левый берег* (http://lb.ua/news/2013/01/09/184942_yanukovich_predozhil_ra_de_kandidaturu.html?utm_source=lbu&utm_medium=link&utm_campaign=mainitem), *Независимое бюро новостей* (<http://nbnews.com.ua/news/73267/>). – 2013. – 9.01).

Президент України В. Янукович доручив Кабінету Міністрів узгодити з керівниками обласних державних адміністрацій регіональні складові Національного плану дій з програмою соціального економічного розвитку на 2013 р. Про це повідомив глава Адміністрації Президента С. Львовчкін в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна».

За дорученням Президента України в уряді за цю роботу відповідатиме перший віце-прем'єр С. Арбузов. Саме в цьому полягає мета консультацій першого віце-прем'єра та віце-прем'єра з регіонального розвитку з головами обласних держадміністрацій. Йому доручено узагальнити пропозиції місцевої влади та доповісти про виконану роботу. «На найближчому засіданні комітету з економічних реформ

Президент заслухає пропозиції уряду і голів обласних держадміністрацій і затвердить запропонований урядом план дій.

Президент надалі жорстко вимагатиме виконання документа як на центральному, так і на місцевому рівнях», – зазначив С. Львовчкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 9.01).

І. Калініна призначено радником Президента України. Г. Герман і С. Скубашевського призначено радниками Президента України (поза штатом). Тексти відповідних указів розміщено на офіційному інтернет-представництві глави держави. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 9.01; *Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 9.01).

Президент В. Янукович призначив С. Ларіна заступником глави Адміністрації Президента. Текст відповідного указу оприлюднено на офіційному сайті глави держави. Іншим указом С. Ларіна звільнено з посади голови Кіровоградської обласної державної адміністрації (*Укрінформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 9.01).

Президент В. Янукович новим главою СБУ назначил А. Якименко. Текст соответствующего указа о назначении был размещен 9 января на сайте главы государства.

Другим своим указом В. Янукович освободил А. Якименко от его прежней должности – первого замглавы СБУ – главы Главного управления, которое занимается борьбой с организованной преступностью и коррупцией Центрального управления СБУ. Как известно, ранее В. Янукович принял решение освободить И. Калинина от его поста главы СБУ и назначить своим советником (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 9.01).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив вжити всіх необхідних заходів для якнайшвидшого повернення на батьківщину заблокованих за кордоном пасажирів «Аеросвіту». Про це він заявив під час засідання Кабінету Міністрів України 9 січня 2013 р., звернувши увагу на резонансну ситуацію, яка склалась навколо одного з найбільших вітчизняних авіаперевізників – компанії «Аеросвіт».

«Ми не маємо права допустити, щоб негаразди приватної компанії завдавали шкоди інтересам тисяч наших та іноземних громадян, – сказав М. Азаров. – Те, що пасажирів «Аеросвіту» стали заручниками цієї нездорової ситуації, абсолютно неприйнятно. Треба втручатися». Прем'єр-міністр наголосив, що перевізник зобов'язаний діяти в рамках чинного законодавства і міжнародних правил, а органи влади зобов'язані контролювати дотримання законів і встановлених правил. Глава уряду доручив віце-прем'єр-міністру О. Вілкулу швидко й оперативно розібратися в цій ситуації, проаналізувати стан справ і негайно підготувати пропозиції щодо відповідних дій. «Безумовно, у першу чергу всіх пасажирів, заблокованих за кордоном, якнайшвидше треба повернути на батьківщину і добитися компенсації всім, хто постраждав від затримок і скасування рейсів», – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

Реалізацію міжнародної ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд»» у 2013 р. організовуватиме віце-прем'єр-міністр К. Грищенко. Відповідне доручення дав Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 9 січня 2013 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

Прем'єр-міністр України М. Азаров дав ряд доручень під час засідання уряду, яке відбулося 9 січня 2013 р. Зокрема, М. Азаров доручив першому віце-прем'єр-міністру С. Арбу-

зову разом з міністром фінансів Ю. Колобовим і міністром доходів і зборів О. Клименком до 1 лютого нормалізувати систему розрахунків місцевих бюджетів. «Щоб із самого початку року не допустити збоїв у фінансуванні витрат місцевих громад», – зазначив М. Азаров.

Також Прем'єр-міністр доручив першому віце-прем'єр-міністру С. Арбузову разом з міністром соціальної політики Н. Королевською терміново розглянути бюджети соціальних фондів, забезпечити прийняття обґрунтованих фінансових документів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

З початку січня на виплату пенсій і грошової допомоги вже направлено 5,7 млрд грн. Про це на засіданні Кабінету Міністрів України повідомила міністр соціальної політики Н. Королевська. За її словами, станом на 8 січня фінансування виплат пенсій по всій території України відбувається у відповідності до встановлених графіків.

«Це відповідає графіку фінансування виплати пенсій, затвердженого на січень поточного року», – зазначила вона. Н. Королевська також повідомила, що 9 січня до Пенсійного фонду надійде 1 млрд 447,2 млн грн. Ці кошти будуть спрямовані на виплату пенсій військовослужбовцям (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

У більшості областей озимі культури перебувають у добром та задовільному стані. Загалом у цьому році ситуація щодо сходів озимих культур є кращою, ніж торік. Про це 9 січня на брифінгу в Будинку уряду повідомив міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк.

«Поточна ситуація на озимих полях є кращою, ніж торік, і в переважній більшості областей на сьогодні не викликає особливої тривоги. Сходи озимих отримані на 7,8 млн га, або на 96 % площ», – зазначив міністр. Так, за словами керівника відомства, у добром та задовільному стані перебувають

7,1 млн га, або 92 % площ, а у слабкому та зрідженому – 0,7 млн га, або 8 %. Тільки в АР Крим і Луганській області озимі зернові культури, через відсутність опадів у період посіву та осінньої вегетації, зійшли лише на 61–73 % площ. Міністр також додав, що погодні умови січня – лютого та березня можуть дати додаткові виклики. «Ми це розуміємо. Ми формуємо резерви та готуємося до додаткового пересіву тих площ, які можуть постраждати» – додав М. Присяжнюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 9.01).

Держземагентство України з початку 2013 р. відкрило вільний доступ до публічної кадастрової карти. Інформація про земельні ділянки в межах України в онлайн-режимі на офіційному веб-сайті Держземагентства.

Громадяни виявили величезну зацікавленість інформацією про земельні ділянки. З початку року кількість громадян, які відвідали розділ «Публічна кадастрова карта» на офіційному сайті земельного відомства, станом на 15 годину 8 січня сягає 81,6 тис. Загалом зафіксовано 109 417 відвідувань користувачів, які проглянули 146 045 сторінок з інформацією про земельні ділянки.

На початку першого робочого дня нового року через велику кількість відвідувань офіційний сайт земельного відомства не витримав навантажень трафіку. Прес-служба Держземагентства звернулася до бажаючих ознайомитися з роботою публічної кадастрової карти з проханням заходити безпосередньо за електронною адресою: <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta> (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 8.01).

Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку прийняла Рішення «Про схвалення проекту Концепції розвитку ринку облігацій». Відповідне Рішення було прийнято на черговому засіданні регулятора.

«З огляду на незначний час існування ринку облігацій, їх роль як ефективного заходу залучення капіталу в

національній економіці, на жаль, українська низька, незважаючи на існування періодів інтенсивного розвитку цього сегмента ринку капіталу. Тому комісією було підготовлено проект Концепції розвитку ринку облігацій, який урегулює, зокрема, запровадження біржових та інфраструктурних облігацій і такий важливий аспект, як порядок визначення і впорядкування наслідків визнання емітента боржником, що прострочив виконання зобов'язань за облігаціями. Серед інших новацій, що пропонуються документом, – розширення переліку інформації, що зазначається у проспекті емісії облігацій, необхідність виокремлення із загального переліку облігацій таких, яким буде надано окремий статус, що передбачав би їх розміщення та обіг виключно серед осіб, що визнані відповідно до закону кваліфікованими інвесторами, а також спрощення процедури реєстрації облігацій місцевих позик», – відзначила А. Папаїка, директор Департаменту корпоративного управління та корпоративних фінансів НКЦПФР.

За словами А. Папаїки, також Концепцією передбачається впровадження інституту загальних зборів власників облігацій та інституту платіжного агента, на якого покладається контроль за розрахунками під час розміщення, погашення облігацій та у разі виплати відсоткового доходу за облігаціями (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 8.01*).

ПОЛІТИКА

Україна начала председательствовать в Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе.

Председательство в ОБСЕ длится один год, а председателем является министр иностранных дел председательствующей страны. В сферу ответственности председательствующего входит координация работы институтов ОБСЕ, представление организации, а также обеспечение предотвращения конфликтов и кризисов в регионе.

Помогать Украине будет Ирландия, которая возглавляла ОБСЕ в 2012 г., а также председательствующая страна

в организации в 2014 г., на которую претендуют Сербия и Швейцария. Министерство иностранных дел Украины назвало среди основных приоритетов председательства Украины в ОБСЕ защиту прав и свобод человека на пространстве организации.

Кроме того, особое внимание будет уделяться урегулированию конфликтов, укреплению доверия и безопасности на пространстве ОБСЕ, использованию потенциала организации в обеспечении энергетической безопасности и содействию экономическому развитию, а также консолидации усилий ОБСЕ в борьбе с терроризмом, торговлей людьми и наркотиками, киберпреступностью (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2013. – 1.01).

Первый заместитель председателя ВО «Батьківщина» А. Турчинов не исключает, что 2013 г. может снова стать переломным годом для страны. А. Турчинов заявил, что в 2013 г. могут состояться досрочные парламентские и президентские выборы. «Так долго продолжаться не может. В случае, когда это стремительное сползание страны в пропасть не остановится, я не исключаю, что 2013 г. может снова стать переломным годом для страны, когда пройдут и внеочередные парламентские, и президентские выборы для того, чтобы сформировать власть, которая спасет, в конце концов, страну», – сказал он в интервью 5 каналу (*Четверта Влада (http://4vlada.net)*). – 2013. – 9.01).

Осужденная экс-премьер-министр Ю. Тимошенко своей акцией неповиновения хочет обратить на себя внимание политиков и общественности в Европе и мире. Такое мнение выразил глава Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко.

Кроме того, по его словам, открытое письмо Ю. Тимошенко – это также ее пас оппозиционным депутатам, чтобы они обратили на это внимание и развили тему в зале заседаний Верховной Рады.

«Вообще стиль Тимошенко – ломать спокойную ситуацию, действовать нестандартно, провоцировать конфликт. Сейчас,

я думаю, она попробует подтолкнуть своих оппонентов во власти к конфликтной ситуации, которую можно будет использовать информационно, политически и снова обратить на себя внимание мировой общественности», – сказав В. Фесенко.

Напомним, заступниця Ю. Тимошенко обнародувала її відкрите листування Президенту В. Януковичу, в якому екс-прем'єр оголосила про початок особистої акції громадянського неповиновения. Вона відмовилася спілкуватися зі слідчими та прокурорами, добровільно їхати до суду та повертатися до палати до тих пір, поки там відбуватиметься відеонаблюдіння та круглосуточно знаходитиметься охорона (*МинПром – інформація бізнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.01).

Об'єднана опозиція «Батьківщина» висловила солідарність з Ю. Тимошенко. Голова фракції ВО «Батьківщина» у ВР А. Кожем'якін 9 січня на брифінгу після Погоджувальної ради озвучив заяву від об'єднаної опозиції «Батьківщина», у якій, зокрема, йшлося: «Об'єднана опозиція “Батьківщина” цілковито підтримує акцію громадської непокорності, до якої була вимушена вдаватися наша лідерка Ю. Тимошенко. ...Об'єднана опозиція “Батьківщина” закликає усіх небайдужих громадян – як в Україні, так і поза її межами – солідаризуватися із Ю. Тимошенко та приєднатися до оголошеної нею акції протесту» (*Сайт партії «Фронт змін»* (<http://frontzmin.ua>). – 2013. – 9.01).

Опозиція вимагає якнайшвидше провести перевибори в п'яти мажоритарних округах, де не було встановлено результатів виборів. Про це на брифінгу заявив голова фракції ВО «Батьківщина» у ВР А. Кожем'якін.

«Це актуальне питання, і найближчим часом об'єднана опозиція разом із фракціями “Свобода” і УДАР будуть його порушувати, щоб якомога швидше були проведені перевибори», – зазначив А. Кожем'якін (*Укринформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 9.01).

Лидер общественного движения «Украинский выбор» В. Медведчук записал видеообращение, в котором предложил организовать общественные слушания для обсуждения вопросов, связанных с Болонской системой.

Одной из эффективных форм донесения идей и содержания до широкой аудитории В. Медведчук назвал общественные слушания. По словам В. Медведчука, общественное движение «Украинский выбор» уже начало работу по организации круглых столов, встреч, выступлений в прессе. Он также призвал всех людей, которые поддерживают идею общественных слушаний по этой теме, принять участие в дискуссиях и мероприятиях «Украинского выбора» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 8.01).

Производительность работы Верховной Рады измеряется не количеством поданных законопроектов, а качеством и жизнью страны, убежден политолог А. Палий. «Оценивать законотворчество по количеству законопроектов – это формалистический подход. В свое время Наполеон и его юристы за две недели написали законодательство Франции, которое действовало 200 лет. И законопроектов там было не много, а очень мало. И Франция в эти годы процветала. Главным критерием парламента должно быть качество законодательства, качество тех процессов, которые происходят в стране: происходит рост мощности страны или наоборот ее упадок...» – цитирует политолога Gazeta.ua.

Политолог отмечает, что качество очень важных для страны законопроектов в основном низкое. «Они пишутся, как попало. Другие, как закон о земельной реформе, написаны очень грамотно и правильно людьми для того, чтобы украсть деньги на всех процессах оформления этих земельных отношений...» – уверен А. Палий.

Политолог добавил: «Есть законы, которые надо принимать. Но даже со стороны оппозиции – это на 80 % популизм и неготовность решать проблемы. Со стороны власти – большин-

ство предлагаемого – лоббизм и желание создать взяточнические места для своих людей, организация кражи общественных и государственных ресурсов» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.01).

ЕКОНОМІКА

НБУ планирует продолжить валютную либерализацию. Об этом сообщил В. Литвицкий – глава группы советников главы Нацбанка. По его словам, НБУ будет и дальше либерализовать валютное регулирование, которое было пару лет назад заложено, однако так и не было внедрено.

В. Литвицкий добавил, что объем отрицательного сальдо интервенций в декабре прошлого года был во много раз меньше, чем в ноябре. Со стороны же макрорегуляторов еще не был исчерпан весь арсенал административных и экономических методов воздействия.

Как известно, Президент Украины В. Янукович предлагает парламенту во время ближайшей сессии Верховной Рады Украины принять решение о кадровом вопросе главы Национального банка Украины (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 9.01).

НАК «Нефтегаз Украины» перечислила российскому «Газпрому» около 618 млн долл. за природный газ, импортированный в декабре 2012 г. Об этом сообщила пресс-служба Национальной компании «Нефтегаз». Как сказано в сообщении, компания ежемесячно своевременно и в полном объеме выполняет свои обязательства перед российским монополистом по оплате импортированного природного газа.

По данным Государственной службы статистики, импорт российского газа в Украину в 2011 г. составил 40 млрд 1,747 млн куб. м, его стоимость – 12 млрд 361,172 млн долл (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 8.01).

За 2012 г. расходы Общего фонда Государственного бюджета составили 215,08 млрд грн, или 98,3 % от плана на этот период.

В соответствии с ежемесячной росписью расходы Общего фонда Госбюджета за 2012 г. должны были составить 218,74 млрд грн, говорится в сообщении Государственной казначейской службы. Госказначейство не приводит данных о выполнении плана поступлений в Общий фонд Госбюджета в 2012 г. (плана по доходам).

Как сообщалось, за январь – ноябрь 2012 г. Общий фонд Госбюджета был выполнен по расходам на 99,95 %.

Госказначейство не предоставило данных о выполнении Общего фонда Госбюджета в январе – ноябре по доходам, отметив лишь, что за этот период в Общий фонд поступило 259,2 млрд грн. В Специальный фонд Госбюджета в январе – ноябре поступило 46,3 млрд грн, в Общий и Специальный фонды – 305,5 млрд грн. В 2011 г. Общий фонд Госбюджета был выполнен по расходам на 99,9 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 8.01).

Мінфін 8 січня залучив до держбюджету 533,612 млн дол. на плановому аукціоні з продажу облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Згідно з повідомленням відомства, Мінфін залучив 2 млн дол. від розміщення ОВДП, номінованих у валюті, терміном обігу два роки і прибутковістю 8,5 % річних, а також 531,612 млн дол. від розміщення п'ятирічних валютних ОВДП з можливістю дострокового погашення та доходністю 7,5 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 8.01).

Доступ до Інтернету для українців істотно подорожчає. Усе тому, що наша держава приєдналася до угоди, за якою провайдери стежитимуть за активністю клієнтів у мережі. Бізнесмени будуть встановлювати спеціальні системи аналізу інтернет-трафіка з 2015 р. Фахівці кажуть, що ця

робота дуже дорога. Щоб промоніторити хоча б один процент усього трафіка – слід вкласти вдвічі більше грошей, ніж коштує ціла мережа провайдера (*Український Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 9.01).

«АэроСвіт» пообіцяв виконувати всі рейси по Україні.

Авіакомпанія «АэроСвіт» надав Міністерству інфраструктури гарантії в виконанні всіх рейсів всередині України – із Києва в Івано-Франківськ, Дніпропетровськ, Донецьк, Львів, Одесу, Сімферополь.

В той же час, як повідомляє прес-служба відомства, гарантувати всі зовнішні рейси компанія не змогла. Це стосується польотів в Варшаву (де, як заявила компанія раніше, її літак утримують за борги), а також в Мінськ, Бухарест, Копенгаген і Тбілісі.

В повідомленні вказано, що обслуговування пасажирів «АэроСвіта» буде також здійснювати і авіакомпанія МАУ.

Нагадаємо, 29 грудня в стосунку «АэроСвіта» порушено справу про банкрутство, причому заявником виступила сама компанія. Задолженість компанії перед кредиторами становить 4,27 млрд грн. При цьому по стану на 30 вересня 2012 г. загальна балансова вартість активів авіакомпанії – всього 1,467 млрд грн. Авіакомпанія підкривала, що справа відкрита з метою початку процедури санації авіакомпанії, і вона намірена і далі продовжувати операційну діяльність і виконувати поточні зобов'язання.

Однак потім, в початку січня «АэроСвіт» почав масово скасовувати рейси по всьому світу. Так, 8 січня було скасовано 17 рейсів в «Борисполі», 9 січня – 15 (8 на виліт і 7 на прибуття). В авіакомпанії пояснили таку ситуацію припиненням обслуговування в ряду зарубіжних аеропортів і заверили, що авіакомпанія веде переговори об урегулюванні ситуації (*Лівий берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 9.01).

За період з 1 січня 2012 по 1 січня 2013 г., по 10 адміністративним районам Києва було совершено 19 259 сделок

купи/продажи квартир на вторичном рынке и 14 089 продано в недостроенных домах, сообщили Корреспондент.biz в агентстве недвижимости SV Realty (компании SV Development). Эксперты выяснили, что наибольшим спросом пользовались двухкомнатные квартиры (47 % сделок), 41 % приходится на однокомнатные квартиры и 12 % на объекты с тремя комнатами и более.

Максимальное количество сделок (63 %) приходится на квартиры до 100 тыс. долл. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 9.01).

Шестой по величине в Украине банк – Укрсоцбанк – с активами 40 млрд грн, принадлежащий итальянской банковской группе UniCredit, начал переговоры о продаже своей розничной сети и кредитного портфеля физлиц. Об этом Forbes.ua сообщили два независимых друг от друга источника. По словам близкого к переговорному процессу источника, предложения разосланы сразу нескольким претендентам.

Такое решение, по его мнению, связано с планами материнской компании досрочно вернуть часть фондирования. «Они, скорее всего, оставят около 20 отделений в областных центрах для обслуживания корпоративного бизнеса», – отмечает источник. Официально в Укрсоцбанке эту информацию отрицают. «Нет, ничего не планируется», – утверждает председатель правления Укрсоцбанка Б. Тимонькин. По его словам, в банк уже дважды обращались с предложениями о покупке два реальных покупателя. «Когда я это транслировал наверх [в материнскую компанию] – мне оба раза сказали “нет”», – говорит Б. Тимонькин (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.01).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В настоящее время Украина переживает самый большой экономический спад за последние пять-семь лет. Такое мнение выразил народный депутат от УДАРа, заместитель

председателя парламентского Комитета по вопросам социальной политики и труда П. Розенко в эфире радио «Эра-FM».

По его словам, экономический спад проявляется в том, что в ушедшем году доходы государственного бюджета не были выполнены примерно на 10 %. «Было запланировано собрать 322 млрд грн, но фактически было собрано не более 280 млрд», – сказал нардеп.

П. Розенко подчеркнул, что в данной ситуации больше всего пострадали социально незащищенные слои населения и работники бюджетной сферы.

«Первые (социально незащищенные слои населения. – Ред.) – не получили в полном объеме своих пенсионных выплат и социальных пособий, а работники бюджетной сферы получили не в полном объеме заработную плату», – сказал он. Подытоживая, политик напомнил, что в декабре задержки с выплатами зарплаты в стране были просто катастрофическими (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 8.01).

Новый 2013 г. будет более устойчивым, чем прошлый. Об этом заявил директор экономических программ Центра Разумкова В. Юрчишин в эфире «Украинского радио». По его мнению, вторая половина прошлого года показала, что европейские лидеры все внимательнее слушают друг друга и четко работают над мерами взаимной поддержки. Таким образом, В. Юрчишин убежден, что основные риски мирового кризиса уже прошли.

«Если посмотреть на экономическую динамику, то крупнейшая экономика мира – американская – хоть и медленно, но растет», – сказал он. Также, по словам эксперта, стабилизировалась ситуация в Китае (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 8.01).

Зафиксированное по итогам 2012 г. снижение потребительских цен на 0,2 % не дает экспертам основания ожидать подобной динамики и в нынешнем году. Несмотря на

стабильность цен на продукты питания в ближайшие месяцы, на темпы инфляции должна повлиять коррекция коммунальных тарифов, необходимая для возобновления сотрудничества с МВФ.

Снижение цен в прошлом году было обеспечено позитивной конъюнктурой на аграрном рынке, в результате чего цены на продукты питания за год снизились на 2,3 %. Примечательно, что резкого ускорения цен не произошло и в декабре 2012 г., когда цены на продукты питания возросли лишь на 0,1 %. Поэтому вместо резкого рывка цен инфляция составила лишь 0,2 %. Соответственно, такой небольшой рост цен не позволил годовому показателю выйти на уровень 1–1,55 %, как до недавнего времени ожидали эксперты. Для сравнения: еще в декабре Европейский банк реконструкции и развития обнародовал свой новый прогноз на 2012 г., согласно которому ожидалась инфляция на уровне 1,5 %. Ценовая динамика на рынке продовольствия останется стабильной как минимум до конца I квартала.

По словам генерального директора Ассоциации «Украинский клуб аграрного бизнеса» В. Лапы, ценовая динамика на рынке продовольствия останется стабильной как минимум до конца I квартала. «Можно ожидать дальнейшего роста цен на овощи. Несмотря на то что основным фактором декабрьского подорожания стало усложнение логистики в связи с холодами, цены на овощи сейчас занижены и часто не покрывают даже затраты производителя», – отмечает он. Напомним, в 2012 г. цены на овощи упали на 22,5 %. Также В. Лапа допускает некоторую коррекцию цен на сахар, на который в прошлом году также наблюдалось снижение цен (за год сахар подешевел на 16,8 %). «Также возможно повышение цен на молочную продукцию, однако крайне небольшое – как правило, на ценовой максимум эта продукция выходит в октябре – декабре. Цены на остальные продуктовые группы останутся стабильными, поскольку рынок сейчас насыщен предложением», – уточнил В. Лапа.

Впрочем, позитивный урожай, а соответственно, и низкие цены на продукты питания были сдерживающим фактором

для инфляции и в 2012 г., и годом ранее. Поэтому эксперты по-прежнему ожидают подорожания продуктов питания, объясняя это маловероятностью высокого урожая третий год подряд.

В то же время дальнейшая динамика потребительской инфляции зависит от политического решения правительства по коррекции цен на газ для населения и теплокоммуэнерго. Без этого решения в 2012 г. коммунальные тарифы возросли лишь на 0,7 %. При этом доля коммунальных тарифов в корзине инфляции составляет 11,4 %. «На фоне низкого спроса со стороны населения фактор ЖКХ станет одним из ключевых по влиянию на рост цен. Мы рассчитываем, что правительству все же придется идти на возобновление программы сотрудничества с МВФ, что потребует коррекции коммунальных тарифов. Это приведет к ускорению инфляции до 8 %, при этом половину данного роста обеспечит именно коррекция тарифов в сфере ЖКХ», – пояснила ведущий экономист ИК Dragon Capital Е. Белан. При этом в правительстве ожидают в 2013 г. куда меньшие темпы роста цен – до 4,8 %, а консенсус-прогноз украинских и иностранных экономистов допускает ускорение инфляции до 5,5 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 9.01*).

Власти Японии разработали программу чрезвычайных расходов в целях оздоровления экономики страны. На ее имплементацию будет выделено около 110 млрд долл., как сообщают азиатские СМИ.

Еще около 20 млрд долл. будет потрачено на организацию в стране масштабных общественных работ.

Главной задачей программы станет восстановление экономического роста Страны восходящего солнца. Кроме того, планируется также остановить дефляцию и способствовать инвестициям в частный сектор.

Еще одним направлением работы станет реконструкция старых построек на всей территории страны, чтобы сделать их более экономичными и сейсмически устойчивыми. Планом

также предусмотрены субсидии компаниям для постройки более энергосберегающих предприятий.

Ранее сообщалось, что новый премьер-министр Японии Синдзо Абэ заявил о необходимости ослабить курс иены до 90 против доллара, а также обвинил другие страны, в частности США и страны Европы, в действиях, которые приводят к укреплению других национальных валют против доллара и евро (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 8.01).

Премьер-министр Палестины С. Файад предупредил о серьезном недостатке средств в бюджете. По его словам, основной причиной кризиса стали задержки или отмена финансовой помощи со стороны арабских государств.

Как передает Associated Press, при этом премьер-министр подчеркнул, что свои обязательства по выделению помощи выполняют США и Европейский Союз.

Он также привел следующие данные: правительство Палестинской автономии испытывает сложности с выплатой заработной платы примерно 150 тыс. госслужащим, в то время как количество палестинцев, живущих за чертой бедности, достигло 50 % – или почти 2 млн человек из 4 млн населения автономии. «Нынешнее положение не может сохраняться долго. Мы почти полностью разорены», – сказал С. Файад.

Он добавил, что другой причиной бедственного положения являются действия Израиля. После того как в декабре 2012 г. Генеральная Ассамблея ООН косвенно признала государственность Палестины, Иерусалим перестал выплачивать 100 млн долл. ежемесячных таможенных сборов, которые он взимал от Палестинской автономии. В настоящее время таможенные сборы приносят бюджету лишь 50 млн долл.

Отметим, что общая задолженность Палестинской автономии местным банкам превышает 1,3 млрд долл. Кроме того, правительство Палестины задолжало местным инвесторам несколько сотен миллионов долларов.

Ранее Корреспондент.biz писал, что украинцы не спешат отказываться от туристических поездок в охваченные войной

Израиль и Палестину (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 8.01).

Тайваньская компания HTC Corp, второй по величине в Азии производитель смартфонов, в октябре – декабре снизила чистую прибыль по итогам пятого квартала подряд.

Отмечается, что при этом она упала до минимального размера с 2006 г. Аналитики ожидают сохранения тяжелой обстановки и в начале 2013 г. на фоне усиления конкуренции на рынке смартфонов, в том числе со стороны устройств Apple и Samsung. Чистая прибыль HTC в IV квартале прошлого года рухнула на 91 % – до 1 млрд новых тайваньских долларов (34,4 млн долл.) по сравнению с 10,94 млрд долл. за аналогичный период годом ранее. Выручка сократилась на 41 % и составила 60 млрд долл. против 101,42 млрд долл. в IV квартале 2011 г.

Напомним, ранее Samsung Electronics, мировой лидер в области мобильных телефонов и чипов памяти, заявил, что ожидает получить квартальную прибыль размером около 8,3 млрд долл., реализуя около 500 смартфонов в минуту (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 8.01).

Расслоение между богатым севером и бедным югом Европейского Союза (ЕС) за последние пять лет пугающе усилилось, свидетельствуют данные Европейской комиссии (ЕК). В то время как на юге ЕС царят бедность и безработица, север региона, в особенности Германия, переживают процесс экономического подъема.

Страны еврозоны поставили новый рекорд по безработице

Еврокомиссар по рынку труда, социальным вопросам и политике социальной интеграции Л. Андор отмечает, что отчет о социальном развитии и занятости Еврокомиссии стал свидетельством драматического расслоения Европы, пугающе обострившегося за последние пять лет. Он назвал эту тенденцию «новой пропастью».

В ноябре 2012 г. уровень безработицы в среднем по странам еврозоны поднялся до 11,8 % – максимального показате-

ля почти за 20 лет. Однако если еще пять лет назад в северной и южной частях ЕС безработица была примерно на одном и том же уровне, сегодня разрыв составляет 7,5 %. Доля европейцев, не имеющих работы долгое время, с 2009 г. по 2012 г. возросла до 4,6 % с 3 %. Особенно критическая ситуация сложилась в таких странах, как Словакия, Испания, Греция, Ирландия, Эстония, Латвия и Литва – в этих государствах без работы находится каждый седьмой трудоспособный житель.

Особенно нелегко, согласно данным ЕК, приходится молодым людям, безработным женщинам и матерям-одиночкам.

«2012 г. стал очень тяжелым для Европы», – заявил Л. Андор. По его мнению, в наступившем году социально-экономическая ситуация в Европе также существенно не улучшится.

США тратят мировое богатство в тысячу раз быстрее, чем его накапливало человечество. Ранее сообщалось, что Великобритания и, в частности, Лондон стали популярным местом поиска работы для десятков тысяч граждан Испании, Италии и Португалии, чьи правительства в условиях острого финансового кризиса проводят политику жесткой экономии (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.01).

Инфляция в Беларуси в 2012 г. составила 21,8 %, сообщает республиканский Национальный статистический комитет. «Индекс потребительских цен на товары и услуги в декабре 2012 г. по сравнению с ноябрем составил 101,4 %, с декабрем 2011 г. – 121,8 %», – отмечает комитет.

Индекс цен в промышленности за год составил 121 %, в сельском хозяйстве – 129,3 %, в строительстве – 135,4 %. За год продовольственные товары в стране подорожали на 21,1 %, непродовольственные – на 10,3 %. Больше всего подорожали алкогольные напитки (на 62,3 %), пшеничная мука, хлеб и хлебобулочные изделия (на 42-44 %). Возросли цены на масло, молоко, молочные продукты, сыры, картофель и табак. Среди непродовольственных товаров резко подорожали медикаменты и бензин (на 23–28 %).

Санаторно-оздоровительные услуги стали дороже на 89,6 %, плата за высшее образование повысилась на 69 %, цены на билеты в театр и концертные залы возросли на 72,1 %.

Что касается ЖКХ, то техническое обслуживание жилых помещений подорожало за год почти на 43 %, водоснабжение – на 42 %, электроснабжение – на 23,7 %.

В 2011 г. инфляция в Беларуси превысила 108 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.01).

Бюлетень підготували:
Т. Гранчак, Н. Тарасенко, І. Соколова.
Редакційна група: Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 10.01.2013.
Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,45. Наклад 8 пр.
Видається в друкованому та електронному вигляді
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.